

Extra les!

Nieuwsbegrip Extra

Met enige regelmaat ontwikkelt Nieuwsbegrip in opdracht van bedrijven of maatschappelijke organisaties een speciale themalessen. Bedrijven die ons vragen om zulke lessen te ontwikkelen doen dit vaak in het kader van 'maatschappelijk verantwoord ondernemen', ideële organisaties brengen via de les het maatschappelijke onderwerp waarop zij zich richten onder de aandacht.

De Nieuwsbegrip Extra-lessen worden mogelijk gemaakt door financiering van de externe opdrachtgever. De inhoud van de lessen wordt echter ontwikkeld door en valt volledig onder verantwoording van de Nieuwsbegripredactie.



Handleiding Extra les Nieuwsbegrip Kinderpostzegelactie, niveau B

Vooraf



KINDERPOSTZEGELS
voor kinderen door kinderen

Deze les is ontwikkeld in samenwerking met Kinderpostzegels om aandacht te vragen voor de Kinderpostzegelactie van 2019 en leerlingen meer betrokken te maken bij de doelen waar ze zich voor gaan inzetten tijdens de Kinderpostzegelactie.

Kinderpostzegels zet zich in voor kwetsbare kinderen. Het doel van de actie in 2019 is 'Dichtbij ieder kind' waarbij extra aandacht gevraagd wordt voor kinderen die

terechtkomen in de daklozenopvang. De kinderpostzegelactie 2018 kende een belangrijk aantal vernieuwende elementen, o.a. doordat scholen mogen kiezen of ze geld willen inzamelen voor een regionaal project of dat ze de besteding willen overlaten aan Stichting Kinderpostzegels. In 2019 wordt dat voortgezet. Meer informatie vindt u op www.kinderpostzegels.nl.

Nieuwsbegrip nieuwe stijl

In de basislessen nieuwe stijl ligt de nadruk op het onderdeel Actief lezen. Onder actief lezen verstaan we het lezen van de tekst in drietallen, waarbij leerlingen in interactie met elkaar bespreken waar de tekst over gaat. Hierbij zijn ze gericht op de inhoud. Bij het actief lezen stimuleren we leerlingen om te voorspellen, onduidelijkheden op te helderen en zelf vragen te stellen. Hiervan maken ze notities op een kladblaadje. Na het lezen van elk stukje bespreken ze met elkaar het stukje en de eventuele vragen die ze hebben en proberen ze om verbanden te doorzien, afleidingen te maken en de tekst samen te vatten. Deze activiteiten zijn erop gericht de leerlingen te ondersteunen in het vormen van een mentaal plaatje van de tekst, voordat ze aan het maken van de opdrachten beginnen.

In deze les over de Kinderpostzegelactie is de nieuwe stijl nog niet helemaal doorgevoerd, maar ook in deze les gaan de leerlingen in opdracht 1 de tekst Actief lezen Meer over Actief lezen met Nieuwsbegrip vindt u op de website www.Nieuwsbegrip.nl onder het kopje Nieuws.

Lesoverzicht

Onderwerp	Kinderpostzegelactie 2019
Opdracht 1	Tekst actief lezen en vragen stellen
Opdracht 2	Een tekstschema maken
Opdracht 3	Vragen beantwoorden over de tekst
Opdracht 4	Wat kun je missen en wat niet? (Leven in een opvanghuis) (extra opdracht)
Opdracht 5	Oefenen met de woorden uit de tekst (extra opdracht)
Opdracht 6	Rollenspel: Wat vertel ik aan de deur? (extra opdracht)
Clib-score	Functioneringsniveau begrijpend lezen M7-E7

Materiaal

Voor elke leerling:

- de tekst *Een veilige toekomst voor alle kinderen* (niveau B);
- bijbehorende opdrachten voor niveau B;
- voor abonnees van Nieuwsbegrip: het stappenplan met woordhulp (op de website bij Basismateriaal, tabblad Stappenplannen).

Woordenschat (NB met deze woorden zijn geen online oefeningen beschikbaar):

inzetten voor	= gebruiken voor
het opvangcentrum	= plek waar je terecht kunt als je problemen hebt
verblijven	= voor een bepaalde tijd ergens wonen
tijdelijk	= voor een bepaalde tijd, niet voor altijd
gemeenschappelijk	= gezamenlijk, van meer mensen
opknappen	= mooier maken
welkom	= wat je graag ontvangt
al generaties lang	= ouders deden het vroeger en hun kinderen nu
het project	= een plan
een donatie doen	= geld geven aan een goed doel

Opdrachten

OPDRACHT 1

klassikaal/
drietallen

Modellen

Werkwijze

Tekst lezen: wat is belangrijk?

1. De leerlingen bekijken de buitenkant van de tekst (de titel, tussenkopjes en het plaatje) en voorspellen het onderwerp van de tekst.
2. De leerlingen lezen de tekst Actief een eerste keer en schrijven een **?** in de kantlijn bij dingen waar ze een vraag over hebben.
3. Lees en bespreek gezamenlijk de uitleg. Doe hardop denkend het vragen stellen bij de inleiding voor. Bij de titel en de inleiding kunt u bijvoorbeeld vragen:
 - Wanneer gaat de Kinderpostzegelactie precies beginnen?
 - Wat voor andere spulletjes kun je eigenlijk verkopen?

- Wat is een opvangcentrum?
- Waarom wonen die kinderen daar eigenlijk?

Vraag de leerlingen wat ze u hebben horen doen: Geef aan dat u tussendoor steeds vragen stelde. Bijvoorbeeld om te controleren of u begrijpt wat u leest. Vraag daarna een leerling om op eenzelfde manier hardop denkend een klein stukje te lezen en een volgende vraag te bedenken. De leerlingen gaan verder met opdracht 1 (met of zonder hulp). Bespreek de bedachte vragen klassikaal na.

OPDRACHT 2

drietallen/
individueel

Sleutelschema

tekstschema

Een tekstschema invullen

De leerlingen lezen de tekst nu nog een keer en onderstrepen de belangrijke informatie in de tekst.

Na het lezen vullen de leerlingen het tekstschema in. Zij kiezen telkens de informatie die het beste bij dit stukje tekst past.

Antwoorden: Zie **antwoorden** achteraan deze handleiding.

OPDRACHT 3

drietallen/
klassikaal

Vragen over de tekst beantwoorden

Laat de leerlingen in drietallen de vragen beantwoorden.

Bespreek de antwoorden klassikaal na.

Antwoorden: Zie **antwoorden** achteraan deze handleiding.

OPDRACHT 4

drietallen/
klassikaal

Wat kun je missen en wat niet? (Leven in een opvanghuis) (extra opdracht)

De Kinderpostzegelactie wil kinderen helpen die in een opvangcentrum leven. Hoe is het eigenlijk om in een opvangcentrum te leven?

Laat de kinderen in groepjes dingen noemen die zij belangrijk vinden in hun leven. Die schrijven ze op in het web. Bespreek de webben die de verschillende groepjes gemaakt hebben. Zijn er verschillen of overeenkomsten?

Laat dezelfde groepjes nu een streep door de verbindingslijntjes zetten met de dingen die je kwijt bent als je in een opvanghuis terecht komt.

Bespreek ook deze uitkomsten. Hoe zouden ze dat vinden?

Laat ter afsluiting een van de filmpjes zien die op de website van Kinderpostzegels zijn gepubliceerd.

<https://www.kinderpostzegels.nl/lees-de-verhalen/>

OPDRACHT 5

klassikaal/
individueel

Oefenen met de woorden uit de tekst (extra opdracht)

De leerlingen maken de kruiswoordpuzzel met woorden uit de tekst in drietallen. Bespreek de opdracht klassikaal. Konden de leerlingen het zinnetje vinden?

Antwoorden: Zie **antwoorden** achteraan deze handleiding.

OPDRACHT 6

drietallen/
klassikaal

Rollenspel: Wat vertel ik aan de deur? (extra opdracht)

Bespreek nogmaals het doel van de Kinderpostzegelactie. De leerlingen gaan nu in groepjes met elkaar een rollenspel oefenen. Een of twee leerlingen verkopen alleen of samen de kinderpostzegels en de anderen doen de deur open. En de rest observeert hoe het gaat en geeft **tips** en **tops**. Daarna wisselen ze van rol, totdat iedereen een keer alle rollen gespeeld heeft. U kunt vervolgens met een aantal kinderen die dat willen het rollenspel ook klassikaal doen. Bespreek met de leerlingen de **tips** en **tops**.

Antwoorden

OPDRACHT 2

stukje	belangrijkste informatie
Wonen in een opvangcentrum	<ul style="list-style-type: none"> • 8500 kinderen en jongeren in opvang • opvang is vaak in een andere stad ze hebben weinig contact met vriendjes en familie • tijdelijk naar een andere school • in de opvang delen mensen vaak de woonkamer en badkamer • er is weinig ruimte voor kinderen om te spelen of huiswerk te maken • tuin bij opvang ziet er kaal uit
Kinderpostzegels helpt	<ul style="list-style-type: none"> • Kinderpostzegels helpt kinderen in de opvang • gemeenschappelijke ruimtes worden vrolijker gemaakt • ruimte voor kinderen met speelgoed • aparte plek om huiswerk te maken • tuin wordt opgeknapt • kinderen krijgen Warm Welkom Tas
Kinderpostzegelactie 'Voor kinderen door kinderen'	<ul style="list-style-type: none"> • Kinderpostzegelactie is cultureel erfgoed van 25 september tot en met 2 oktober • het opgehaalde geld is voor projecten voor kinderen • ook voor projecten dichtbij school • handige app • donatie doen aan de deur • bekende Nederlanders steunen de actie

OPDRACHT 3

1. De opvang is vaak in een andere stad, dus je moet naar een andere school, je hebt geen contact met familie of vriendjes. Je deelt vaak een woonkamer en douche met anderen. Er is weinig ruimte om te spelen of rustig je huiswerk te maken. De tuin ziet er kaal uit.
2. B. voor een bepaalde tijd ergens wonen
Eigen antwoord. Bijvoorbeeld, ze wonen daar omdat ze geen eigen huis meer hebben. Hun vader of moeder heeft bijvoorbeeld geen werk meer.
3. Gemeenschappelijke ruimtes in de opvang worden vrolijker gemaakt, er komt er komt een eigen hoek voor kinderen met meer speelgoed en een plek om rustig huiswerk te maken, de tuin wordt opgeknapt, kinderen krijgen een Warm Welkom Tas.
4. D. want
5. mooier maken
6. Omdat het geld voor de postzegels bedoeld is **voor kinderen** en omdat de postzegels verkocht worden **door kinderen**.
7. Dat was Buddy Vedder.
Eigen antwoord.
8. Eigen antwoord.

